

BI.501.168.2023

Warszawa, dnia 27 listopada 2023 r.

Dotyczy: wniosku ZGK w Borkach, z dnia 19.10.2023 r., o wydanie opinii w zakresie oddziaływania na środowisko środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL”.

OPINIA

dla środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL”

Producent: Zakład Gospodarki Komunalnej w Borkach
ul. Parkowa 2a,
21-345 Borki

Rodzaj środka: organiczno-mineralny.

Typ środka: środek powstaje z odwodnionych ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych (kod odpadu 19 08 05) pochodzących z Oczyszczalni Ścieków w Borkach- w ilości ok. 70% z dodatkiem wysokoreaktywnego wapna palonego – w ilości ok. 30%.

Postać środka: stała (granulowana).

Środek poprawiający właściwości gleby pn. „BORWAL”

nie stwarza zagrożenia dla środowiska,

jeśli jest stosowany i przechowywany zgodnie z instrukcją.

Powyższa opinia może ulec zmianie po przedstawieniu dowodów przez którąkolwiek ze stron, uzasadniających potrzebę zmiany dokumentu. Opinia traci ważność w przypadku zmian składu (ilościowego i jakościowego) produktu, zmiany aplikacji definiowanej przy ubieganiu się o wydanie opinii lub nie spełnieniu warunków uzupełnienia danych w określonym czasie zapisanym w opinii. Niniejszy dokument nie zwalnia od obowiązku przestrzegania obowiązującego w Polsce prawa oraz od obowiązku uzyskania od właściwego organu zezwolenia na wytwarzanie, obrót i stosowanie opiniowanego produktu. Opinia została wydana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu, Dz.U. Nr 119, poz. 765, z późniejszymi zmianami (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 224, poz.1804), w oparciu o następujące dokumenty:

- sprawozdanie z badań fizykochemicznych mikrobiologicznych i parazytologicznych nr 316698/15/SOK osadu ściekowego z Oczyszczalni Ścieków w Borkach, wykonanych w Laboratorium J.S. Hamilton Poland S.A. w Gdyni, z dnia 07.12.2015 r.,

- sprawozdania z badań fizykochemicznych nr 23S51 wykonanych w Głównym Laboratorium Analiz Chemicznych Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, z dnia 12.06.2023 r.,
- sprawozdania z badań fizykochemicznych, mikrobiologicznych i parazytologicznych nr 23S25 wykonanych w Głównym Laboratorium Analiz Chemicznych Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, z dnia 17.05.2023 r.,
- opinię Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach o spełnieniu wymagań jakościowych oraz wymagań dotyczących dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń przez środek poprawiający właściwości gleby „BORWAL”, z dnia 22.06.2023 r.,
- opinię Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach o przydatności środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL” do stosowania w uprawach polowych, z dnia 22.06.2023 r.,
- opinię Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach dotyczącą oddziaływania środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL” na zdrowie zwierząt, z dnia 11.08.2023 r.,
- opinię Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie dotyczącą wpływu środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL” na zdrowie ludzi, z dnia 22.08.2023 r.,
- deklarację producenta,
- opis produkcji środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL”,
- instrukcję stosowania i przechowywania środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL”,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (Dz.U. 2023 poz. 244 z późn. zm.).

Elektronicznie podpisany przez
Barbara Gworek
Data: 2023.11.27 10:36:19
+01'00'

prof. dr hab. inż. Barbara Gworek
Kierownik Ośrodka Ochrony Ziemi
/ - dokument podpisany cyfrowo/

Lublin, 22.08.2023

OPINIA
INSTYTUTU MEDYCYNY WSI w LUBLINIE

Dotycząca środka poprawiającego właściwości gleby:

Nazwa handlowa: BORWAL

Rodzaj: organiczno-mineralny

Postać: stały, granulowany

Środek powstaje w wyniku zmieszania odwodnionych komunalnych osadów ściekowych o kodzie 190805 (ok. 70%) z wapnem palonym wysokoreaktywnym (ok. 30%)

**Producent: Zakład Gospodarki Komunalnej w Borkach
ul. Parkowa 2A, 21-345 Borki**

Instytut Medycyny Wsi - stwierdza - na podstawie wyników badań fizykochemicznych i mikrobiologiczno-parazytologicznych wykonanych przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach, Główne Laboratorium Analiz Chemicznych (Sprawozdanie z badań 23S125 z dnia 17.05.2023 oraz Sprawozdanie z badań 23S151 z dnia 12.06.2023), protokół poboru próbki Nr 1/1/2023 z dnia 24.05.2023, a także Opinii:

- IUNG - PIB w Puławach, o spełnieniu wymagań jakościowych oraz wymagań w zakresie dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń przez środek poprawiający właściwości gleby o nazwie BORWAL, wydanej dnia 22.06.2023,
- IUNG - PIB w Puławach, o przydatności środka poprawiającego właściwości gleby o nazwie BORWAL do stosowania w uprawach polowych, wydanej dnia 22.06.2023, że:

Środek poprawiający właściwości gleby o nazwie BORWAL nie ma szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi, po prawidłowym zastosowaniu.

Opinię opracowano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu z dnia 18 czerwca 2008r (Dz. U. nr 119, poz. 765), z późn. zmian. (Dz. U. Nr 224 poz. 1804 z 2009r).

Powyższa opinia w zakresie składu surowcowego i technologii produkcji (nawozu/środka wspomagającego uprawę roślin) opiera się na informacjach przekazanych przez podmiot wnioskujący o jej wydanie.

Opinia traci ważność w przypadku zmian składu (ilościowego i jakościowego) produktu w odniesieniu do zadeklarowanego w procesie ubiegania się o ww. opinię.

Opinia może ulec zmianie w zakresie składu surowcowego i technologii produkcji po przedstawieniu przez wnioskodawcę wniosku w tym zakresie i ponownej ocenie Instytutu w odniesieniu do wpływu tej zmiany na możliwość utrzymania ustalonych paramentów jakościowych produktu i dozwolonego limitu zanieczyszczeń.

Adiunkt
Zakładu Biologicznych Szkodliwości Zdrowotnych
i Parazytologii

Dr n. wet. Teresa Kłapeć

INSTYTUT MEDYCYNY WSI
im. Witolda Chodźki
20-090 Lublin, ul. Jaczewskiego 2
tel. 81 71 84 400, fax 81 74 78 646
NIP 712-010-37-81

Kierownik
Zakładu Biologicznych Szkodliwości
Zdrowotnych i Parazytologii

Dr hab. n. o zdr. Angelina Wójcik-Fatla, prof. IMW

Wasze pismo z dnia: Znak:
2023.07.26

Nasz znak:
ZP-067/8117/90/23

Data:
2023.08.11

OPINIA

**Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu
Badawczego w Puławach dotycząca oddziaływania
środka poprawiającego właściwości gleby o nazwie „BORWAL”
na zdrowie zwierząt, po prawidłowym jego zastosowaniu**

Producent środka poprawiającego właściwości gleby:	Zakład Gospodarki Komunalnej w Borkach ul. Parkowa 2A 21-345 Borki
Nazwa handlowa środka poprawiającego właściwości gleby:	BORWAL
Typ środka poprawiającego właściwości gleby:	organiczno-mineralny
Postać środka poprawiającego właściwości gleby:	stała (granulowany)
Informacje o składzie surowcowym środka poprawiającego właściwości gleby:	środek powstaje z mieszaniny odwodnionego osadu ściekowego (ok. 70%) oraz wysokoreaktywnego wapna tlenkowego (ok. 30%). Środek wytwarzany jest w instalacji higienizacji i granulacji osadu ściekowego zlokalizowanego w Oczyszczalni Ścieków Komunalnych w Borkach przy ul. Wojska Polskiego 47A, 21-345 Borki.

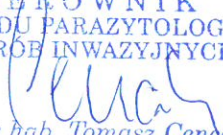

Na podstawie wyników badań fizycznych, fizykochemicznych i chemicznych oraz badań mikrobiologicznych i parazytologicznych przeprowadzonych przez Główne Laboratorium Analiz Chemicznych Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (Sprawozdanie z badań 23S25 z dnia 17.05.2023 r. i Sprawozdanie z badań 23S51 z dnia 12.06.2023 r.), a także Opinii IUNG-PIB w Puławach o spełnieniu wymagań jakościowych oraz wymagań w zakresie dopuszczalnych zawartości zanieczyszczeń przez środek poprawiający właściwości gleby o nazwie „BORWAL” produkowany w Oczyszczalni Ścieków w Borkach przy ulicy Wojska Polskiego 47a, przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Borkach, oznaczonej NŻN.501.166.2023 z dnia 22.06.2023 r., wydanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, ul. Czartoryskich 8, 24-100 Puławy, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2008 r. Nr 119, poz. 765), z późn. zm.* Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach stwierdza, że:

środek poprawiający właściwości gleby o nazwie „BORWAL” produkowany w Oczyszczalni Ścieków w Borkach przy ulicy Wojska Polskiego 47A, 21-345 Borki przez Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Parkowa 2A, 21-345 Borki, jest bezpieczny dla zdrowia zwierząt, po prawidłowym jego zastosowaniu.

Powyższa opinia w zakresie składu surowcowego i technologii produkcji środka poprawiającego właściwości gleby opiera się na informacjach przekazanych przez podmiot wnioskujący o jej wydanie. Opinia traci ważność w przypadku zmian składu (ilościowego i jakościowego) produktu w odniesieniu do zadeklarowanego w procesie ubiegania się o w/w opinie. Opinia może ulec zmianie w zakresie składu surowcowego i technologii produkcji po przedstawieniu przez wnioskodawcę wniosku w tym zakresie i ponownej ocenie Instytutu w odniesieniu do wpływu tej zmiany na możliwość utrzymania ustalonych parametrów jakościowych produktu i dozwolonego limitu zanieczyszczeń.

Opinię opracował:

K I E T O W N I K
ZAKŁADU PARAZYTOLOGII
I CHOROBY INWAZYJNYCH

prof. dr hab. Tomasz Cencek

Opinię zatwierdził:

DYREKTOR

prof. dr hab. Stanisław Winiarczyk

Załączniki do opinii:

1. Zaakceptowana przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach instrukcja stosowania i przechowywania środka poprawiającego właściwości gleby pn. „BORWAL” – 2 egzemplarze

Nasz znak: NŻN.501.166.2023

Puławy 22.06.2023 r.

Gmina Borki
ul. Wojska Polskiego 41
31-345 Borki

Opinia IUNG-PIB w Puławach o przydatności środka poprawiającego właściwości gleby o nazwie „BORWAL” produkowanego w Oczyszczalni Ścieków w Borkach przy ulicy Wojska Polskiego 47a, przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Borkach do stosowania w uprawach polowych

1. Nazwa środka: BORWAL

Rodzaj środka: organiczno-mineralny

Typ środka: środek powstaje z odwodnionego osadu ściekowego o kodzie 19 08 05 - ok. 70% oraz wysokoreaktywnego wapna palonego tlenkowego - ok. 30%.

Postać środka: stała, granulowana

2. Wymagania jakościowe środka poprawiającego właściwości gleby (tabela 1)

Wyszczególnienie (% , m/m)	Wartość deklarowana przez producenta (% , m/m)	Wynik analiz (% , m/m)
Azot całkowity (N) [% , m/m]	co najmniej 0,4	0,56 ± 0,06
Zawartość fosforu (P) [% , m/m]	-	0,11 ± 0,01
Zawartość fosforu (P ₂ O ₅) [% , m/m]	co najmniej 0,1	0,25 ± 0,02*
Zawartość wapnia (Ca) [% , m/m]	-	23,1 ± 2,1
Zawartość wapnia (CaO) [% , m/m]	co najmniej 20,0	32,31 ± 2,94*
pH _{H2O} (1:5)	co najmniej 11,0	powyżej 12,0

* wartość z przeliczenia

3. Ocena przydatności środka do zastosowania zgodnie z przeznaczeniem

Środek poprawiający właściwości gleby „BORWAL” wytwarzany jest w instalacji higienizacji i granulacji odwodnionego osadu ściekowego. Powstaje z mieszaniny osadu ściekowego oraz wysokoreaktywnego wapna palonego tlenkowego. Opiniowany środek posiada właściwości odkwaszające glebę i jest źródłem niezbędnych dla roślin składników pokarmowych (azotu, fosforu, wapnia). Do produkcji środka nie stosuje się substancji nieznanymi i nie

stosowanych w nawożeniu. Na podstawie § 2 ust. 4 pkt 4 w związku z § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz.U. Nr 119, poz. 765 z późn. zm.) odstąpiono od badań rolniczych organiczno-mineralnego środka poprawiającego właściwości gleby.

BORWAL może być stosowany w uprawach polowych roślin rolniczych.

4. Informacja o możliwości łącznego stosowania produktu ze środkami ochrony roślin

Nie przewiduje się stosowania produktu łącznie ze środkami ochrony roślin

5. Zaakceptowany projekt instrukcji stosowania w załączeniu

opracował:

Piotr Ochal
dr inż. Piotr Ochal

Kierownik Zakładu
A. Podleśna
prof. dr hab. Anna Podleśna

Załącznik do opinii:

Zaakceptowana przez IUNG-PIB instrukcja stosowania i przechowywania środka poprawiającego właściwości gleby „BORWAL”

Jednostka organizacyjna IUNG-PIB: Zakład Żywienia Roślin i Nawożenia

Osoba do kontaktu: dr Piotr Ochal

Telefon: 814786842; 814786830

Adres e-mail: pochal@iung.pulawy.pl, nawozenie@iung.pulawy.pl

